

- 1:20 – The mitzvah of physical chesed
- 1:20 – The mitzvah of chesed to another person's soul

חסד דגוף: דאורייתא

א. חפץ חיים, אהבת חסד ג:א

דע דגמילות חסדים שבגופו כולל כל הדברים שאדם מטיב לחבירו ע"י שהוא מטריח גופו לזה.

ב. פלא יועץ, חסד

וכל איש אשר בכחו לעשות יעשה, אין חילוק בין רב למועט, מצוה דאורייתא קעביד כגון לפתוח הדלת לדופק על הדלת וכגון להחליף מעות בפרוטות וכגון להושיט דבר לחבירו וכדומה, כמה דברים יש שהם קלים לעשות חסד עד שכמעט זה נהנה וזה אינו חסר ובני אדם מזלזלים בהם ולא ידעו מה שהוא חסר ומה רב טובו! והתימה על בני אדם שנותנים כמה מעות על מצות פתיחת ההיכל או על הולכת ספר תורה וכדומה או להיות סנדק וכדומה שאינן לא מדאורייתא ולא מדברי סופרים רק חיבוב מצוה ומנהגן של ישראל, ועל מצות דאורייתא שיוכלו לעשות בנקל ובלא כסף ובלא מחיר כגון מצות ג"ח ומצות כבוד אב ואם ומצות מפני שיבה תקום והדרת פני זקן וכדומה כהנה וכהנה עוברים עליהן בשאט נפש מבלי משים לב כי מצות הנה לקיימן! ד' הטוב יכפר בעד!

ג. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף ל עמוד ב

תני רב יוסף: והודעת להם - זה בית חייהם, את הדרך - זו גמילות חסדים, (אשר) ילכו - זה ביקור חולים, בה - זו קבורה, ואת המעשה - זה הדין, אשר יעשון - זו לפנים משורת הדין.

חסד דגוף: דרבנן

ד. ספר המצוות לרמב"ם שורש ב

הראוי בזה שכל מה שלא תמצאהו כתוב בתורה ותמצאהו בתלמוד שלמדוהו באחת משלש עשרה מדות אם בארו הם בעצמם ואמרו שזה גוף תורה או שזה דאורייתא הנה ראוי למנותו, שהמקבלים אמרו שהוא דאורייתא. ואם לא יבארו זה ולא דברו בו הנה הוא דרבנן, שאין שם כתוב יורה עליו... ונסמכים במחשבה זו מנו בכלל מצות עשה בקור חולים ונחום אבליים וקבורת מתים בעבור הדרש הנזכר באמרו יתעלה והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון והוא אמרם בו (ב"ק ק א ב"מ ל ב) את הדרך זו גמילות חסדים ילכו זה בקור חולים בה זו קבורת מתים ואת המעשה אלו הדינין אשר יעשון זו לפנים משורת הדין. וחשבו כי כל פועל ופועל מאלו הפעולות מצוה בפני עצמה ולא ידעו כי הפעולות האלו כלם והדומים להם נכנסות תחת מצוה אחת (עשה רו) מכלל המצות הכתובות התורה בבאור והוא אמרו יתעלה (קדושים יט) ואהבת לרעך כמוך.

ה. שדי חמד מערכת הבי"ת אות קטז

לא נפלא לומר דכוונת הרב רבינו יונה דיש אסמכתא בתורה, ומכל מקום אינו אלא מדבריהם... דלפעמים משתמשים הפוסקים בלשון זה (דאורייתא, מן התורה) וכוונתם דיש לדבר ההוא סמך באורייתא... ונראה דאף שכתב הרב רבינו יונה בטעם הפיטור משום דעוסק במצוה פטור מן המצוה... דנראה דאין מזה הכרח שהרי הכריחו הפוסקים דגם בעוסק במצוה דרבנן אמרינן עוסק במצוה דרבנן פטור ממצוה דאורייתא...

חסד לנפש

ו. ספר החינוך מצוה רלט: תוכחה

משרשי המצוה, לפי שיש בזה שלום וטובה בין אנשים, כי כשיחטא איש לאיש ויוכיחנו במסתרם, יתנצל לפניו ויקבל התנצלותו וישלם עמו, ואם לא יוכיחנו ישטמנו בלב ויזיק אליו לפי שעה או לזמן מן הזמנים

ז. ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה רה

ואין ראוי לנו שיאמר אחד ממנו אני לא אחטא ואם יחטא זולתי מה לי, דינו עם אלקיו. זה הפך התורה. אבל אנחנו מצווים שלא נמרה ולא נעזוב זולתנו מאומתנו שימרה ואם השתדל להמרות חייבים אנו להוכיחו ולהשיבו